

Toespraak tijdens bijeenkomsten uitgesproken door P. Schoorstra op resp. 13 en 15 mei 2009 in 's -Hertogenbosch

- a. 13 mei 2009 ter gelegenheid van uitnodiging door Grootouders van Provinciale Raad, Zorgbelang Brabant, zorgaanbieders, Bureau Jeugdzorg en Lotgenoten om samen met BJZ een discussie over de waarde van een relatie kleinkind/grootouders op te starten en BJZ's ontkenning daarvan;
- b. 15 mei 2009 ter gelegenheid van de officiële opening van het door de Gemeente Den Bosch gesubsidieerde Steunpunt Zelfhulp 's-Hertogenbosch & Regio, waarbij een groot aantal leidinggevendenden, lotgenoten en bestuurders van de Gemeente Den Bosch aanwezig.

Toen ik kind was gingen mijn moeder, mijn 2 broertjes en ik steevast iedere 14 dagen naar m'n opa en oma. 20 Kilometer op de fiets naar de grote boerderij aan de Zuidervaart in de kop van Noord Holland. Mijn grootouders hadden een onmetelijke ruimte om te spelen. We sliepen daar in een bedstee. Tegen de avond, als mijn opa van het veld kwam, ging hij altijd in die grote stoel met een hoge rieten rug zitten. Stoer, knoestig en een pijp in z'n mond die hij nooit aanstak als wij er waren. Hij las voor. Ik zat op z'n schoot en omdat het Westfries dialect was verstond ik er geen bal van. Tóch was dat niet erg, want die warme momenten herinner ik me nog als vandaag, nu ik zelf opa ben.

Van mijn vaders kant had ik alleen een oma. Opa ging dood toen ik 4 weken oud was. Elke dag kwam ik onderweg naar school bij oma langs. We aten ook vaak bij haar. Dan kookte ze Hete Bliksem met rode appeltjes of Broeder, een soort meelbal die ze Kat-in-de-zak noemde. Later ontving ik van haar in menige plaats die ik in de wereld bezocht een brief. Half Fries en half Nederlands met altijd een tientje erin. Zij begreep, zonder woorden, dat die tientjes bitterhard welkom waren en de brieven een weergave van de alledaagse familie dingen waren voor een kleinkind dat aan de andere kant van de wereld was. Iedere brief van deze vrouw werd een kleinood omdat ze inzag hoe belangrijk zij ten opzichte van een kleinkind was en omgekeerd.

Waarom vertel ik u dit allemaal.

Omdat het gaat over herinneringen. Herinneringen aan mijn grootouders, waarvan ik nu nog het belang voel en koester. Toen al nam ik mij voor, kennelijk onbewust, ooit zo te worden als opa. Ooit, zoals oma, tientjes zou sturen naar een kleinkind in een brief. Toen al nam ik mij voor samen met kleinkinderen herinneringen op te bouwen. Herinneringen waarop ze konden terugvallen.

Samen met mijn vrouw lukt ons dat behoorlijk. Zit ik samen met een kleinkind in een achtbaan. Zijn we met één van de 4 op safari. Lopen we met 3 van de 4 zonder hun ouders in een dierentuin een ijsje te likken. Lees ik voor uit Roald Dahl en maakt oma hun lievelingsgerecht tijdens logeerpartijtjes. Ja, het lukt ons behoorlijk.

Op één geval na. Onze oudste dochter is ernstig mishandeld door haar ex-partner en daardoor niet meer in staat gebleken een evenwichtige opvoeding voor haar zoon te garanderen. De fysieke en geestelijke beschadigingen van deze normaal in de maatschappij functionerende jonge vrouw bleken zodanig dat zij zelfs Bureau Jeugdzorg vroeg om assistentie. Nadat mijn boek over Jeugdzorg werd uitgegeven hebben mijn vrouw en ik ervaren, maar bleek ook uit de stapels ervaringsreacties van velen, dat het een logische stap was, maar tevens kwam nadien eruit dat het een ernstige overschatting was van het instituut Bureau Jeugdzorg. Om maar niet te spreken van een totale desillusie, waarin onze dochter, maar ook wij als grootouders en ontelbare onbekenden die mij erover bellen, schrijven en mailen, terecht kwamen. Onafhankelijk van elkaar kwam de zin "Als we het hadden geweten, hadden we nooit BJZ ingeschakeld".

In de voorbereiding van deze sessie merkte iemand op dat we er voor moesten zorgen op één level te komen met Bureau Jeugdzorg. Niet te harde kritiek was het credo. Maar ik zeg u, als we de waarheid bagatelliseren, de zelf ervaren scheefgroei niet écht aan de orde zouden stellen, dan heb je in feite géén verhaal. Wordt alles wat we hebben ervaren voor de kleinzoon, onze dochter en ons een zacht aftreksel. Je hoeft kritiek als organisatie niet écht serieus te nemen, als je zelf het gebeurde qua impact en beleving geweld aan doet. Ach er gebeurt overal wel iets, kun je dan denken. Niets is minder waar, beste mensen.

Opeens stelde zich Bureau Jeugdzorg beleidsmatig, op als Heer en Meester. Opeens bleken grootouders geen partij te zijn. Werd het belang kleinkind/grootouder relatie ondergesneeuwd. Was dat niet meer belangrijk. Mocht een kind zelfs niet eens meer bij z'n grootouders binnenkomen. Laat staan dat een bezoekenregeling werd afgesproken. Grootouders die z'n hele 11-jarige leven een toegevoegde waarde voor hem betekenden. Hij mocht niet meer binnenkomen alsof we een ernstig besmettelijke ziekte hadden. Mocht hij niet meer bellen, schrijven, laat staan ons bezoeken. Alles waaraan ik uit mijn jeugd als 10, 12-jarige met oneindig veel genoeg terugdenk

was opeens onbereikbaar. Bij 3 kleinkinderen wél, maar door de mensen van Bureau Jeugdzorg, bij één niet. We vroegen ons af wat ze zo'n kind op z'n mouw spelden om te beargumenteren dat hij van de een op de andere dag niet eens meer bij ons binnen mocht komen. Overigens zonder dat welke rechter dan ook uitspraak had gedaan over Ouderlijke Macht of OTS. Dát was pas een jaar later. Toen dus werd door deze instelling alles al in het werk gesteld om een verwijdering tot stand te brengen tussen een joch dat nergens om gevraagd had en z'n kleine familie. Een moeder die, mishandelt en wel, als een soort dader werd weggezet. Bij gesprekken werd een derde zoals een advocaat door BJZ niet toegestaan. Pas na een Kort Geding uitspraak werd duidelijk dat ook Jeugdzorg in een rechtstaat leefde en dat dus een advocaat te allen tijde iemand mocht vertegenwoordigen. Grootouders die niet in het spel voorkwamen, waarvan Bureau Jeugdzorg het gewoon niet nodig vond om op vragen te antwoorden als ze er geen zin in had. Maar tóch richting een kind iets moest melden en zichzelf verlaagde tot stigmatisering van z'n hele familie.

Uit de reacties van anderen, na het uitgeven van mijn boek over Jeugdzorg, bleek alras dat mijn vrouw en ik niet de enigen waren met die negatieve ervaringen. Sterker nog dat velen verrassenderwijs exact dezelfde ervaringen hadden. Dat ook zij kleinkinderen hadden die hen maar 2x per jaar mochten zien. Dat ook bij hen door de mensen van Jeugdzorg geen enkele energie werd gestoken in een kind/familie of kleinkind/grootouders relatie. Het is voor ons onbegrijpelijk dat mensen binnen deze organisatie niet de toegevoegde waarde van familie of grootouders erkennen en daarvan waar mogelijk ten gunste van een kind gebruikmaken bij opbouw van een zo gewoon mogelijke opvoeding. Dat men intern, in tegenstelling tot een dergelijke opstelling, kiest voor stigma's en ongekend tendentieuze verklaringen tegen Kinderrechters waarvan men weet dat ze tóch op hun blauwe ogen worden geloofd. Dat ze maar wat aan de rechters meedelen, 't wordt toch niet geverifieerd. Het is onbegrijpelijk voor goedwillende en met hun hulp aanbod klaarstaande familieleden net zo te worden behandeld als de mensen die wél incestueus, wél drugsverslaafd, wél gewelddadig zijn.

Het is onbegrijpelijk dat zelfs bij een fiks aantal dramatische momenten waarmee onze kleinzoon bij z'n pleegvader én bij de Raad voor de Kinderbescherming om aandacht vroeg dat hij zijn familie miste, gewoon niet thuis werd gegeven. Dit soort signalen niet eens meldden bij de moeder, laat staan dat men iets ging ondernemen om verandering in aanpak in te voeren. Dat zichzelf professionals noemende Jeugdzorg mensen en een pleegvader zich niet één keer gingen afvragen hoe het toch kwam dat het kind zo handelde. Het schreeuwen om aandacht was van een kind dat op de keper beschouwd volledig alleen op de wereld stond. Zo moet hij dat ook gevoeld hebben.

Ik roep dan ook goedwillende mensen binnen Bureau Jeugdzorg op maatjes, bondgenoten te worden met mensen, familie, grootouders ten gunste van de kinderen die onder hun verantwoordelijkheid zijn. Om samen een weg in te slaan zo u wilt, in een Eigen Kracht-achtige setting ten dienste te zijn voor kinderen die hun eigen situatie óók niet zelf bedacht hebben.

Ik roep de mensen van Bureau Jeugdzorg ook op zichzelf af te vragen hoe het komt dat wij hier vandaag bijeen zijn. Hoe het komt dat landelijk een ontelbaar aantal TV-programma's, stichtingen, verenigingen, krantenartikelen, websites, Lotgenoten praatgroepen, het leven zagen. Dat mensen zelfs voor Jeugdzorg vluchten naar België. Hoe het komt dat er nu zelfs een boek uitgegeven is die de organisatie en handelwijze van Jeugdzorg aan de kaak stelt en hun machtspositie ter discussie stelt, louter door de door henzelf genomen handelingen en beslissingen. Een boek dat de 1^e en de 2^e Kamer bereikte. Beslissingen van BJZ gingen vaak dwars tegen de wens en belang van een kind in. Juist dit soort beslissingen zullen in de herinneringen van een kind een negatieve rol blijven spelen, terwijl iedereen weet dat het juist zo belangrijk is als een kind waardevolle en leuke herinneringen met zich mee kan dragen. Leuke herinneringen aan z'n familie of grootouders, waardoor hij misschien zelf later ook in een brief een tientje naar een kleinkind stuurt.

Gedicht uit het boek Jeugdzorg?? Ammehoela!?: Pagina 10:

Op een afgelegen brug
kan verzoening tot stand komen
tussen een oude
en een nieuwe weg
in bewuste openheid
moedige eerlijkheid
met een spoor van angst
voor eenzaamheid.

Ik dank u.